

Byens genbrug - nemt, nært og varigt

Serviceniveau for
nærgenbrugsstationer
2026-2036

Helga Larsens Plads Nærgenbrugsstation, Vanløse.
Foto: Lars Andreasen

Indhold

Genbrug hitter i København	3
Københavns Kommunes infrastruktur for genbrug	4
Nærgenbrugsstationernes rolle	5
Serviceniveau for nærgenbrugsstationer	7
Faser for realisering af serviceniveau	8
Fire typologier for nærgenbrugsstationer	9
Principper for styrket genbrug i København	13
Sammen om byens genbrug	14
Kort vej til genbrug	14
Attraktivt genbrug	14
Styrket genbrugskultur	14

Genbrug hitter i København

Københavnerne lever i hele byen, når vi giver børnenes aflagte tøj videre til den lille kusine, nyder bylivets summen på weekendens loppemarkeder og finder den perfekte lampe i en genbrugsbutik eller på en online platform. Hele 93 % genbruger mindst én gang om året*, og besøg på byens nærgenbrugsstationer er mere end fordoblet de seneste tre år. Det viser et ønske om at genbruge og et potentiale for endnu mere!

Byens genbrug – nemt, nært og varigt udspringer af Ressource- og Affaldsstrategi 2030s ambition om at holde produkter i kredsløb så længe som muligt. I tråd med *Vores København*, vil vi styrke byens handlemuligheder for genbrug og gøre det grønne valg til det lette valg i samarbejde med byens mange aktører. Dermed understøtter vi også Klimastrategiens mål om, at flere vælger genbrug og reparation frem for at købe nyt.

Københavns Kommune har en særlig rolle i byens samlede infrastruktur. Vi holder de ikke-salgbare ting i omløb og redder ting,

som københavnerne ellers var klar til at smide ud. Desuden kan vi sikre en permanent og lige adgang til genbrug i københavnernes hverdag.

Med Ressource- og Affaldsstrategi 2030 blev det besluttet at planlægge, hvordan byens nærgenbrugsstationer kan bidrage til at sikre, at fremtidens København har de rette genbrugsmuligheder. Derfor præsenteres nu **et serviceniveau** for nærgenbrugsstationernes infrastruktur og **fire principper** for, hvordan denne infrastruktur anvendes.

Med deres lokale placering gør nærgenbrugsstationerne genbrug synligt og nemt tilgængeligt i hverdagen. Samtidig bidrager de til byens liv som bemandede og trygge opholdssteder, rummer gratis og inkluderende tilbud samt skaber mødesteder for fællesskaber om ressourcebevidst adfærd. På den måde er de både praktisk infrastruktur og en hjørnesteen i den genbrugskultur, som Ressource- og Affaldsstrategi 2030s skal styrke.

Loppemarked på Sønders Boulevard, Vesterbro. Foto: Ursula Bach

*Kilde: Genbrugs-bytte-måling 2026, Københavns Kommune

Københavns Kommunes infrastruktur for genbrug

Københavns brede udbud af genbrugstilbud er en vigtig grund til, at det er så udbredt i byen. Her indgår også Københavns Kommunes faciliteter og services:

5 genbrugsstationer, hvor københavnere kan aflevere 30 forskellige typer affald. Hver station har et genbrugsområde, hvor man kan tage og give fx møbler og byggematerialer. De omsætter ca. 4 200 ton genbrug årligt, og står dermed for størstedelen af al genbrug på Københavns Kommunes faciliteter.

13 nærgenbrugsstationer, heraf tre midlertidige, der tilbyder affaldssortering tæt på hjemmet og er lokale samlingspunkter for

genbrug af mindre ting som tøj og legetøj. De omsætter ca. 1 200 ton genbrug om året, og 40 % af brugerne bor inden for 500 meter. Fire politisk vedtagne stationer er på vej.

”Genbrugsbilen”, som indsamler genbrugs-egnede ting – oftest møbler – fra stort indbo i byens baggårde, inden resten afhentes af en komprimatorbil. Det indsamlede afsættes på genbrugsstationernes genbrugsområder. I 2025 blev der indsamlet knap 500 ton.

Derudover sikres det via behandlingsaftaler, at fx mursten og tekstiler afsættes til genbrug hos professionelle partnere.

Nærgenbrugsstationernes rolle

Et lokalt "ressourcekulturhus" i en levende og klimavenlig by

Nærgenbrugsstationerne er en central del af Københavns infrastruktur for genbrug.

Med over 1,2 mio. besøg og mere end 300 aktiviteter årligt fungerer de som lokale

"ressourcekulturhuse", der gør genbrug nemt, synligt og relevant i hverdagen.

Her kommer naboerne forbi – fx for at finde service til bryllupsfesten, skabe ny kunst af gamle billeder eller lære børnene at give deres legetøj videre.

Nærgenbrugsstationerne har flere funktioner:

- **Kombinerer genbrug, sortering og kulturaktiviteter** i løsninger, der er tilpasset det enkelte byrum.
- **Inspirerer til genbrug** via indbydende rammer og brug af genbrugsmaterialer i indretning og byggeri.
- **Styrker genbrugskulturen** via gratis aktiviteter og fællesskaber om ressourcebevidst adfærd.
- **Fremmer grøn dannelse** via læringsforløb for skoler samt familieaktiviteter, hvor man fx leger med genbrug.
- **Skaber trygge byrum** via bemandede faciliteter og events, der bidrager til byens liv.
- **Stimulerer lokalt engagement** på tværs af beboere gennem frivillighed og sociale indsatser.

Helga Larsens Plads Nærgenbrugsstation, Vanløse. Foto: Københavns Kommune

Remiseparken Nærgenbrugsstation, Urbanplanen, Amager Vest. Foto: Lars Andreasen

Serviceniveau for nærgenbrugsstationer

Københavnernes skal have lige adgang til genbrug. Derfor skal et serviceniveau for nærgenbrugsstationer imødekomme befolkningstilvækst, byens udvikling og øget efterspørgsel på genbrug. Det vil forventeligt medføre etablering af 12 nye nærgenbrugsstationer frem mod 2036, og københavnernes vil da altid kun være en kort gå- eller cykeltur fra den nærmeste nærgenbrugsstation. Sådan understøtter serviceniveauet også Kommuneplan 2024s ambitioner om en "15-minutters by".

Et serviceniveau for lige adgang til genbrug

I dag er der ikke nærgenbrugsstationer i alle bydele, og serviceniveauet varierer meget,

da nogle nærgenbrugsstationer betjener ca. 30.000 borgere, mens andre betjener op til 80.000. Det giver både forskellige afstande og forskellige serviceoplevelser i bydelene.

Med byens og befolkningens vækst vil forskellene øges. Derfor skal der indføres et ensartet serviceniveau, hvor nærgenbrugsstationerne er bydækkende og hver betjener 20.000-40.000 borgere.

Hvis en nærgenbrugsstation lukker, etableres en erstatning i bydelen. Midlertidige og fleksible løsninger vil kunne betjene borgerne, indtil en permanent løsning findes.

Serviceniveau for nærgenbrugsstationer

Nærgenbrugsstationerne er bydækkende.

Hver nærgenbrugsstation betjener 20.000-40.000 indbyggere.

i

Kay Fiskers Plads Nærgenbrugsstation, Ørestad City, Amager Vest. Foto: Loudliving

Faser for realisering af serviceniveau

Realiseringen af de 12 nye nærgenbrugsstationer, som serviceniveauet medfører, vil ske i to faser frem mod 2036. Kortene illustrerer med krydser hvilke bydele de placeres i, og tekstboksene beskriver, hvor mange nærgenbrugsstationer hver bydel forventes at have i hver fase. Når serviceniveauet er realiseret, vil der være 26 nærgenbrugsstationer inklusive de 14, der allerede eksisterer eller er politisk besluttet.

Markeringer af nye nærgenbrugsstationer er eksempler på placeringer.

Nogle placeringer i fase 2 forventes at følge rækkefølgeplanen for byudviklingsområder i Kommuneplan 2024, og kan derfor potentielt først realiseres efter 2036.

Estimatet for antallet af nærgenbrugsstationer bygger på, at befolkningstilvæksten følger prognosen fra Københavns Kommune.

Ny nærgenbrugsstation i en bydel i hver fase

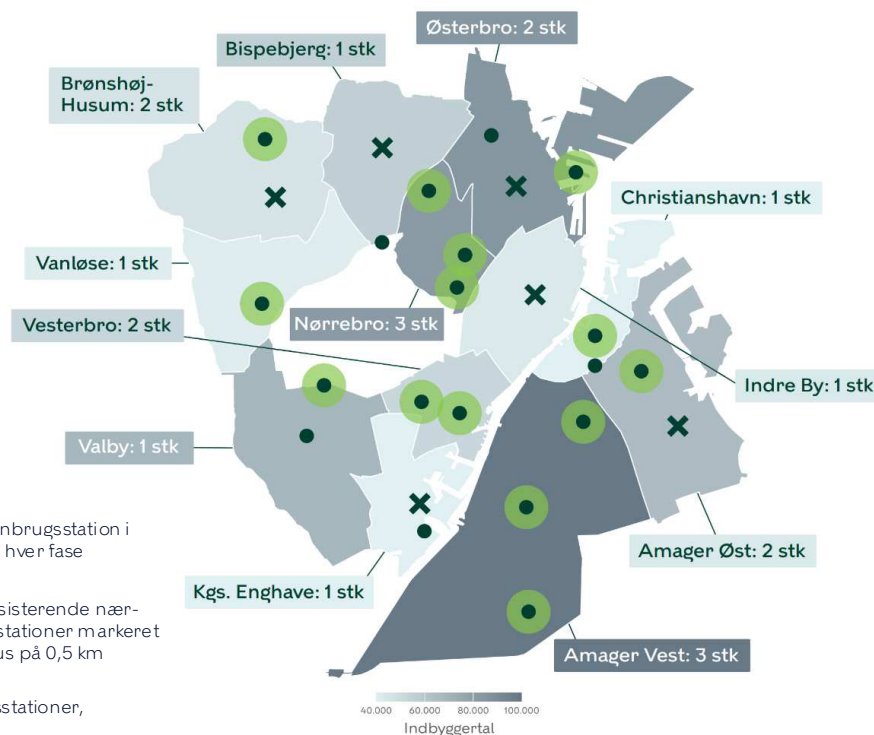
Fasens eksisterende nærgenbrugsstationer markeret med radius på 0,5 km

Genbrugsstationer, pr. 2026

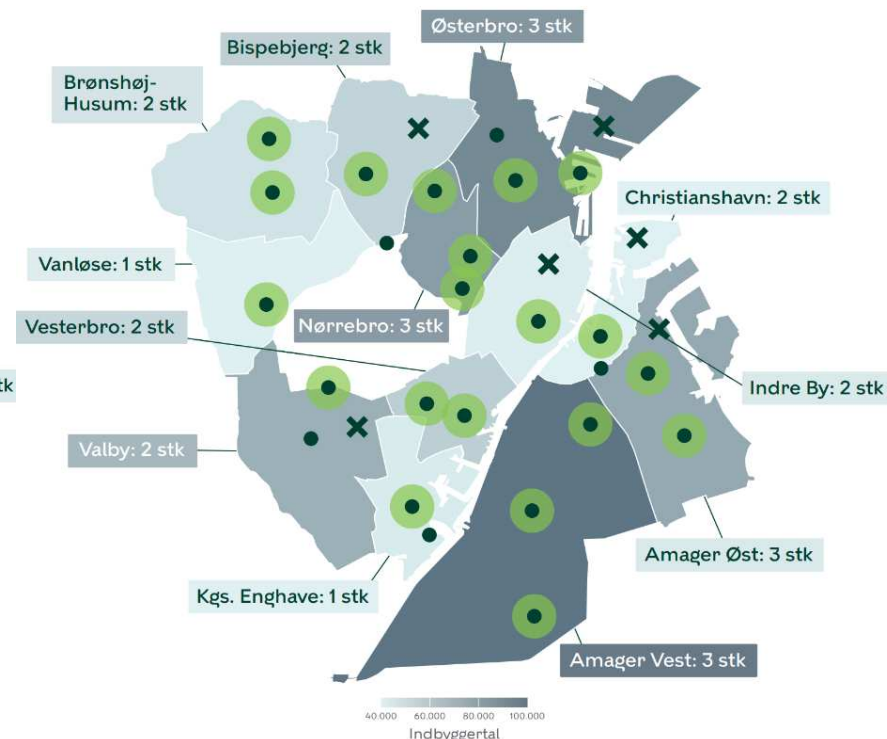
Fase 1 frem mod 2030:

Der etableres **4-6 nye nærgenbrugsstationer**, så der er i alt er 18-20 i 2030.
Alle bydele har en nærgenbrugsstation.

Fase 2 mellem 2030-2036:

Der etableres **6-8 nye nærgenbrugsstationer**, så der er i alt er 26 i 2036.
Serviceniveauet er realiseret.

Fire typologier for nærgenbrugsstationer

Byens arealer er eftertragtede og etablering af nærgenbrugsstationer kræver prioritering. For at kunne tilpasse nærgenbrugsstationerne til de meget varierende muligheder og begrænsninger, der er i en bydel og på en konkret lokation, er der over tid udviklet fire grundlæggende typologier. Typologierne kategoriserer nærgenbrugsstationerne ud fra deres særlige kvaliteter i forhold til områdets æstetik, det lokale byliv og de aktiviteter, som de fysiske rammer tilbyder. De præsenteres på de næste to sider.

Generelt om placering og indretning

For at lykkes som lokale "ressourcekulturbuse" er det væsentligt, at nærgenbrugsstationerne

ligger, hvor byens liv udspiller sig, og er attraktive at besøge. De bliver relevante for flere, hvis de tilbyder indbydende fysiske rammer med rumlige kvaliteter som stilren indretning, behageligt lysindfald og gode materialer.

Nærgenbrugsstationerne kan etableres i nye og eksisterende byrum og bygninger. De er mest velfungerende, når de ligger i forbindelse med andre funktioner, hvor de er synlige og nemt tilgængelige i hverdagen.

Gode fysiske rammer og nære partnerskaber med andre lokale aktører giver de bedste muligheder for læring, aktiviteter og frivillige lokale fællesskaber.

Sydhavn Genbrugscenter, Sydhavnen, Kgs. Enghave. Workshop om at lave smykker af bestik. Foto: Peter Vajay

Foto: Lars Andreasen

Typologi 1.

Nærgenbrugsstation i bygninger i byrum som her på Helga Larsens Plads i Vanløse. Den særlige synergi mellem et byrum og en ikke-kommerciel funktion giver mere byliv og et lokalt mødested for fællesskaber på tværs af alder og livssituation.

Foto: Københavns Kommune

Typologi 2.

Nærgenbrugsstation i stueetage som her på Kay Fiskers Plads i Ørestad City, Amager Vest. Her er attraktive, butikslignende rammer for genbrug og aktiviteter. Affaldssorteringen placeres oftest på et tilstødende udeareal.

Foto: Signe Elisabeth Sloth

Typologi 3.

Nærgenbrugsstation i p-hus som her på Nordhavn Nærgenbrugsstation i Århusgadekvarteret, Østerbro. Nærgenbrugsstationen giver liv og åbenhed til p-husenes stuetager i nye bydele.

Foto: Københavns Kommune

Typologi 4.

Nærgenbrugsstation som fleksibel løsning - som her på Charlotte Amundsens Plads ved Kulturhuset Indre By, Indre By, der lukkede i 2025. Typologien kan omfatte varierende formater fra container og genbrugsbil til lejede butikslokaler. Den opfylder et behov indtil en permanent løsning findes, og er ofte testrum for konceptudvikling, partnerskaber og drift.

Bytte

BYTTE
COPENHAGEN

BYTTE
COPENHAGEN

Langgade Byttestation

BYTTE
COPENHAGEN

GENBRUG
REUSE

Ryging
forbudt

Lygten Bar

Langgade Nærgenbrugsstation, Herman Bangs Plads, Valby. Foto: Lars Andreasen

4 principper for styrket genbrug i København

Serviceniveauet kan sikre en infrastruktur, der ruster byen til fremtidens behov for genbrug. Men et styrket genbrug afhænger også af, hvordan vi anvender infrastrukturen. Derfor guides Københavns Kommune af fire principper for genbrugsområdet, som tager afsæt i den nyeste viden om københavnernes genbrugsadfærd.

På nærgenbrugsstationerne styrker vi byens genbrugskultur via gratis aktiviteter om ressourcebevidst adfærd. Det kan fx være kreative workshops om reparation og upcycling eller familieaktiviteter, hvor man leger med genbrugsting.

Tingbjerg Nærgenbrugsstation, Tingbjerg, Brønshøj-Husum. Workshop med genbrugstekstiler.
Foto: Københavns Kommune

Princip 1

**Sammen om
byens genbrug****Mere genbrug kræver
samarbejde med byens aktører**

Københavnerne genbruger i stor stil, og kommunens gratis tilbud er blot én af de muligheder, de benytter. 34 % af dem, der genbruger, anvender nær- og genbrugsstationerne*. At løfte genbruget i hele byen kræver altså et tæt samspil mellem private, civile og kommunale aktører.

Vi vil derfor se nærgenbrugsstationerne som en del af byens samlede infrastruktur og samarbejde med byens øvrige aktører om at bidrage der, hvor vi hver især er bedst. Fra partnerskaber om reparation af genbrugte hvidevarer til samarbejde om bedre muligheder for aflevering og videresalg.

Princip 2

**Kort vej
til genbrug****Permanente alt-i-en
løsninger tæt på københavnernes**

Bekvemmelighed er i dag den afgørende faktor for både at anskaffe og aflevere til genbrug. Selvom 98% af københavnernes gerne vil sende deres ting videre til genbrug, er andelen, der gør det, stagnerende eller faldende*. Hvis vi kan redde de ca. 18.000 ton genbrugelige ting, som årligt smides ud i byen**, kan vi bedre imødekomme den stigende efterspørgsel efter genbrug.

Derfor vil vi tilbyde permanente services tæt på borgerne: Bekvemme alt-i-en afleveringstilbud, hvor man kan komme af med en bred vifte af affald og genbrug - fra elektronik og møbler til tøj og haveredskaber. Vores tilbud skal være en nem og naturlig del af københavnernes hverdag.

Princip 3

**Attraktivt
genbrug****Attraktivt genbrug skal matche
nyforbrugets orden og forudsigelighed**

For københavnernes er genbrug typisk et pragmatisk valg. De ser genbrug som et billigere alternativ til at købe nyt – ikke en klimahandling eller en ”skattejagt” efter unikke fund*. Hvis genbrug skal fortsætte med at være et attraktivt alternativ til nykøb, skal det tilbyde samme oplevelse som nyforbrugets hurtige og effektive match som fx i online shopping.

Derfor skal nærgenbrugsstationerne tilbyde orden og forudsigelighed. Det skal gøre genbrug effektivt og sikre et match med københavnernes behov – særligt i livssituationer med højt forbrug, fx ved flytning eller familieførøgelser.

Princip 4

**Styrket
genbrugskultur****Genbrugskultur kræver viden,
handlemuligheder og fællesskaber**

De fleste københavnere vil gerne reparere (73 %) og købe mere bæredygtigt (82 %), herunder genbrug (57 %). Der er altså vilje til at affaldsminimere via ressourcebevidste valg. Men færre gør det i praksis, fordi de mangler støtte, alternativer og viden om hvilke valg, der har bedst effekt for klima og miljø*.

På nærgenbrugsstationerne vil vi tilbyde københavnernes viden om, hvad der gør størst forskel, værksteder, hvor de kan lære at reparere, samt nem adgang til det genbrug, som giver størst effekt for klima og miljø. Desuden vil vi skabe rammer for fællesskaber, hvor ressourcebevidste københavnere kan støtte og inspirere hinanden.

Tingbjerg Nærgenbrugsstation, Brønshøj-Husum. Foto: Lars Andreasen